

Itsenäisyyspäivän juhlavalaistus. Kaupunginhallitus päätti kehottaa sähkölaitosta järjestämään kaupungin omistamien niiden talojen ikkunoihin, joiden julkisivut ovat Kaupattorille ja Senaatintorille päin, juhlavalaistuksen itsenäisyyspäivän iltana klo 17—21,

kehottaa virastoja ja laitoksia huolehtimaan siitä, että niiden julkisivun puoleisissa huoneissa pidetään valot palamassa samaan aikaan,

kehottaa rakennusvirastoa koristamaan Suurkirkon terassin ja Senaatintorin tervapadoin ja havupylväin 6. 12. järjestettävää kansalaisjuhlaa varten sekä oikeuttaa yleisjaoston hyväksymään järjestelystä aiheutuvat laskut (1. 12. 3 199 §).

Asunto Ov. Oikokatu 11 -nimisen yhtiön yhtiöjärjestyksen muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti A. Liljebladin rahaston puolesta hyväksyä Asunto Ov. Oikokatu 11 -nimisen yhtiön yhtiökokouksen 16. 5. tekemän päätöksen, jolla yhtiön yhtiöjärjestys oli uudistettu (3. 11. 2 933 §).

Oulunkylän Urheilutalon Säätiön tarjottua kaupungille lahjaksi Oulunkylässä omistamansa Patola 7 -nimisen kiinteistön kaupunginhallitus päätti ilmoittaa säätiölle, ettei kaupunki katsonut voivansa ottaa vastaan mainittua lahjoitusta (7. 7. 1 923 §).

Vahingonkorvaukset. Kiinteistölautakunnan käyttövaroista päätettiin mittaushenkilö L. Antikaiselle suorittaa 4 000 mk:n korvaus hänen kaupunkimittaushenkilöstön töissä turmeltuneista vaatteistaan (Khn jsto 7. 12. 6 782 §). Samaten päätettiin rouva R. Haveriselle suorittaa 2 400 mk:n korvaus siitä, että hänen silmälasinsa särkyivät iäkkäimpaleen pudotessa hänen päähänsä kaupungin omistaman talon katolta (Khn jsto 27. 4. 5 644 §).

Siirtolapuutarhat

Marjaniemen siirtolapuutarha. Kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 150 000 mk uusien palstojen järjestämistä varten Marjaniemen siirtolapuutarhaan (5. 1. 48 §).

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Suunnitelman laatiminen eri laitosten työkalujen ja koneiston hankkimiseksi sekä ohjeiden antaminen niiden tilaamiseksi. Kaupunginhallitus oli kehottanut yleisten töiden lautakuntaa antamaan otsikossa mainituista asioista lausuntonsa viimeistään 30. 9. mennessä. Yleisten töiden lautakunta oli tällöin huomauttanut, että kvsvmvs suunnitelman laatimisesta työkalujen ym. koneistojen hankkimiseksi oli siksi laaja tehtävä, ettei sitä ollut voitu rakennusviraston muiden tehtävien vuoksi suorittaa silloisella työvoimalla. Kun virastoon oli 1. 11. lukien perustettu apulaiskaupungininsinöörin virka, tulisi mainitun viran haltija ensimmäisenä tehtävänään valmistelevaan ko. asiaan. Aloite ohjeiden antamiseksi lautakunnille koneiden ym. laitteiden tilaamisesta taas hitti em. asiaan niin kiinteästi, että siitä annettiin lausunto samanaikaisesti. Merkittiin tiedoksi (6. 10. 2 613 §).

Tilaustöistä perittävän lisäkorvauksen vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti, että v. 1950 (ks. s. 218) vahvistettua lisäkorvausmääriä oli sovellettava vain silloin, kun rakennusvirasto itse suorittaa työn kaupungin laitosten tai yksityisten lukuun,

että mainitulla päätöksellä erikseen vahvistettu 16 %:n lisäkorvausmäärä koskee nimenomaan vain teollisuuslaitoksia eli vesi-, kaas- ja sähkölaitosta sekä

että lisäkorvausprosentiksi vahvistetaan 1 % tvökustannusten määrästä silloin, kun yleisten töiden lautakunta antaa työn ulkopuolisille suoritettavaksi (17. 3. 773 §).

Kiinteistöjen tasakatot ja niiden korjaaminen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa harkitsemaan lähivuosien talousarvioehdotuksia laatiessaan, mitkä kaupungin omistamien rakennusten tasakatot kulloinkin on korjattava tai uusittava ja merkitsemään tarvittavat määrärahat talousarvioehdotukseensa. Samalla kaupunginhallitus päätti kiinnittää kaikkien hallintoelimien huomiota määräykseen, että rakennuksia rakennettaessa on vältettävä tasakattoja (8. 12. 3 285 §).

Katujen talvipuhdistuksen tehostaminen. Yleisten töiden lautakuntaa oli kehoitettu viipymättä antamaan lausuntonsa katujen talvipuhdistuksen tehostamisesta sekä korvauksen suorittamisesta niille yksityisille katujen puhdistus- ja kunnossapitovelvollisille, joiden katuosuuksille on sijoitettu linja-autopysäkkejä tai vuokra-autoasemia. Antamas-

saan lausunnossa lautakunta oli ilmoittanut, että ko. kysymyksiä oli tutkittu puhtaanapito-osastolla, mutta että toistaiseksi ei ollut voitu laatia lopullisia suunnitelmia, koska ei ollut tarpeeksi kokemuksia siitä lisätyöstä, mikä puhtanaapito-osastolle tulisi muutoksesta, eikä siitä miten työt olisi käytännössä järjestettävä. Puhtaanapito-osasto oli edellisinä talvina koettanut saada pääväylien varsilla olevia kiinteistöjä vapaaehtoisesti luovuttamaan ajoratojen auras- ja tasoitustyöt osastolle maksua vastaan. Näitä katuosuuksia oli n. 200. Puhtaanapito-osasto tulisi kertomusvuoden syksyn kuluessa antamaan asiaa koskevan lausuntonsa kaupunginhallitukselle. Merkittiin tiedoksi (13. 10. 2 705 §).

Rakennusten kattamistoiden takuuaika. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin rakennusten kattamistöissä olisi yhden vuoden takuuaikaa pidettävä riittävänä, jos kysymyksessä on muunlainen kuin tasakatto. Tasakattojen osalta olisi vaadittava kahden vuoden ja erikoistapauksissa, jolloin urakoitsija vastaa myös koko kattamistyön täydellisestä suunnittelusta, on harkinnan mukaan määrättävä kahta vuotta pitempi takuuaika. Takuuna on vaadittava pankki- tai muu varma takuu (6. 4. 993 §).

Tutkimuksen suorittaminen Selvaagin rakennustavan käyttökelvopaisuudesta. Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin laadittamaan vaihtoehtoiset suunnitelmat sellaisen ajan-kohtaisen rakennuskohteen osalta, missä voitiin ajatella käytettävän Selvaag-järjestelmää. Samalla olisi suoritettava vertailevat kustannuslaskelmat molempien vaihtoehtojen välillä. Tutkimusten tuloksista olisi aikanaan ilmoitettava kaupunginhallitukselle (17. 11. 3 068 §, ks s. 92).

Insinöörien ja arkkitehtien virkoja koskevien kuulutusten julkaiseminen ammattilehdissä. Muuttaen v. 1951 (ks. s. 190) tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus päätti, että paitsi päivälehdissä tapahtuvaa kuuluttamista, oli kaikista avoinna olevista insinöörin viroista kuulutettava toistaiseksi myös Teknillisessä Aikakauslehdessä ja Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar -nimisessä aikakauslehdessä. Samalla kaupunginhallitus kehotti hankintatoimistoa tutkimaan, olisiko olemassa muita sellaisia ammattilehtiä, kuten Sairaanhoidajalehti, Mielisairaanhoidajalehti, Huoltaja ja Opettajain lehti, joissa olisi syytä ilmoittaa määrättyjen viranhaltijaryhmien avoimina olevista viroista (24. 2. 543 §).

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti määrätä apulaiskaupunginsihteeri R. Parviaisen oman virkansa ohella hoitamaan rakennusviraston asiamiehen virkaa ajalla 1.—31. 5. ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan suorittamaan hänelle sanotusta tehtävästä 40 000 mk:n palkkion asiamiehen viran säästyneestä palkasta (18. 5. 1 411 §).

Em. virkaan valittiin sittemmin 1. 6. lukien varatuomari T. J. Lehtinen. Vaali vahvistettiin nimityksellä 26. 5. (26. 5. 1 476 §, 9. 6. 1 615 §).

Rakennusviraston talorakennusosastolle päätettiin palkata tilapäinen insinööri 25. palkkaluokan mukaisin palkkaeduin 1. 3. lukien enintään kertomusvuoden loppuun. Palkan maksamista varten myönnettiin 619 600 mk ao. määrärahoista (3. 2. 348 §, 21. 4. 1 106 §).

Kaupunginhallitus päätti lakkauttaa rakennusviraston 30. palkkaluokkaan kuuluvan tilapäisen järjestelyinsinöörin viran 1. 7. lukien. Samalla kaupunginhallitus päätti perustaa rakennusvirastoon 32. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan tilapäisen apulaiskaupungininsinöörin viran, jonka pätevyysvaatimuksena on Teknillisessä Korkeakoulussa suoritettu diplomi-insinöörin tutkinto. Perustettavan viran palkkausmenot saatiin suorittaa yleisten töiden lautakunnan määrärahoista Tilapäiset viranhaltijat (23. 6. 1 786 §).

Rakennusviraston apulaispuhtaanapitopäällikön virka saatiin jättää täyttämättä 30. 6. 1956 saakka. Samalla päätettiin osastolle palkata tilapäinen piiri-insinööri 30. palkkaluokan mukaisin palkkaeduin 1. 1. — 30. 6. 1956 väliseksi ajaksi. Yleisten töiden lautakunnan oli alennettava v:n 1956 talousarvioehdotukseen tilapäisten viranhaltijain nimikkeelle merkitsemiään määrärahoja 469 500 mk:lla (4. 8. 3 209 §, 4. 8. 2 024 §).

Yleisten töiden lautakunta oli v. 1954 valinnut tavanmukaisin ehdoin kaksi rakennusmestaria 38. palkkaluokan avoinna olleisiin rakennusmestarin virkoihin. Kun virkoihin valitut eivät lääkärintodistusten perusteella olleet sopivia virkoihin, oli lautakunta pyytänyt kaupunginhallitusta tutkimaan asiaa. Palkkalautakunta oli ilmoittanut, ettei se yleensä ole puoltanut hyväksyttäväksi virkanimityksiä osittain kielteisten lääkärintodistusten perusteella. Tällöin on kuitenkin yleensä ollut kysymys kaupungin virkaan vasta hakeutuvasta henkilöstä. Kun toinen valituista rakennusmestareista oli tullut kaupungin palvelukseen jo v. 1925 ja hänen terveydentilansa heikkeneminen oli tapahtunut kaupun-

gin palveluksessa, katsoi lautakunta, koska asianomainen oli tunnetusti palvelut ansiokkaasti kaupunkia, ettei terveysvaatimuksia voitu asettaa kovin korkealle. Kysymyksessä oli lähinnä asianomaisen pysyttäminen palkkauksellisesti entisessä suhteessa muihin rakennusmestareihin. Kaupunginhallitus päätti, samalla kun asia rakennusmestari K. B. Liljebergin osalta hänen kuolemansa takia raukesi, oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan nimittämään rakennusmestari O. Jäntin 38. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan siitä huolimatta, ettei hän esitetyn lääkarintodistuksen mukaan ollut terveytensä puolesta täysin sopiva ko. virkaan (3. 2. 352 §).

Kaupunginarkkitehti L. Björkin anottua hänen kanssaan tehdyn palkkasopimuksen purkamista kaupunginhallitus päätti purkaa v. 1950 solmitun sopimuksen 1. 1. lukien, jonka jälkeen kaupunginarkkitehti Björk oli oikeutettu saamaan kaupunginarkkitehdin virasta tulevan saannonmukaisen palkan. Hänen vuosiloma- ym. etunsa määräytyivät samasta ajankohdasta lukien voimassa olevien säännösten mukaisesti (31. 3. 901 §).

Sittenmin kaupunginhallitus päätti myöntää arkkitehti Björkille hänen pyytämänsä eron kaupunginarkkitehdin virasta 1. 1. 1956 alkaen sekä samalla julistaa mainitun viran haettavaksi, nakuaikana 30 p. (20. 10. 2 759 §).

Rakennusviraston puhtaanapito-osasto oikeutettiin suorittamaan toimentaja K. Barkmanille 1. 5.—31. 12. 1954 väliseltä ajalta 26. ja 24. palkkaluokkien välinen erotus ylimääräisenä korvauksena esimiehen viran lakkauttamisen johdosta hänelle siirtyneistä lisätehtävistä. Korvauksen maksamiseen saatiin käyttää esimiehen viran säästynyttä palkkaa (13. 1. 112 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan maksamaan rakennusviraston palveluksessa kuukausipalkalla työsuhteessa oleville mittausmiehille 13. palkkaluokan mukaista kuukausipalkkaa 1. 1. 1956 lukien (15. 12. 3 384 §).

Diplomi-insinööri P. Lappalainen oli 19. 8. pyytänyt eroa rakennusviraston hankintaosaston työpajainsinöörin virastaan. Myöhemmin hän kuitenkin oli puhelimitse pyytänyt, että eroanomuksen käsittelyä siirrettäisiin viikolla. Lautakunta oli kuitenkin, koska lykkäysanomusta ei ollut esitetty kirjallisesti, käsitellyt asian 22. 8. ja myöntänyt insinööri Lappalaiselle hänen pyytämänsä eron 19. 9. lukien. Kirjallinen eroanomuksen peruutus oli tehty 29. 8. Mainitusta päätöksestä oli insinööri Lappalainen valittanut kaupunginhallitukseen, anoen että lautakunnan päätös muutettaisiin ja että hänet oikeutettaisiin edelleen pysymään virassaan. Kaupunginlakimies oli antamassaan lausunnossa huomauttanut, että asiakirjojen mukaan oli em. eroanomuksen peruuttaminen tehty vasta sen jälkeen kun eropäätös jo oli tehty ja asianomaiselle tiedoitettu. Kun valittaja pyytäessään puhelimitse lykkäystä eroanomuksen käsittelyyn, ei ollut perustellut pyyntöään millään lailla, oli sen mahdollinen hyväksyminen tai hylkääminen jäänyt lautakunnan harkinnan varaan, eikä näin ollen voitu katsoa lautakunnan menettelleen virheellisesti ottaessaan eroanomuksen käsiteltäväkseen. Kaupunginhallitus harkitsi oikeaksi kunnallislain 175 ja 179 §:n nojalla hylätä insinööri Lappalaisen valituksen (13. 10. 2 706 §, ks. v:n 1948 kunn. as. kok. s. 220, 221).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rakennusviraston maksamaan jäljempänä mainituille työntekijöilleen normaalityötunneilta maksetun tuntipalkan mukaisen palkan ajalta, jolloin he olivat kaupungin edustajana osallistuneet eri tilaisuuksiin: vt Vanhaselle 27. 11. 1954, 13.—16. 6. ja 19.—20. 8. 1955 lasten ja nuorisonhuoltolaitoksiin, Osloon ja Lahden kaupunkipäiville tehtyjen matkojen ajalta (3. 2. 347 §, 7. 7. 1 834 §, 1. 9. 2 299 §); peltiseppä E. Heinoselle 11.—14. 3., 19.—22. 5. ja 10.—18. 6. Pajulahden Urheiluopistossa järjestettäviin lentopalloilun valmennuskursseja ja Euroopan lentopallomestaruuskilpailuja varten myönnettyjen lomien ajalta (10. 3. 690 §, 4. 8. 2 023 §) sekä kadunlakaisija E. Sairaselle 9.—12. 9. ja 29. 9.—4. 10. ulkomaanmatkoja varten myönnettyjen lomien ajalta (22. 9. 2 495 §, 13. 10. 2 704 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin suorituttamaan lomakorvauksena v:n 1954 vuosiloman pitämättä jääneestä osasta rakennusmestari O. Jäntille 18 p:ltä yhteensä 48 766 mk, hankintapäällikkö M. Pulkkiselle 7 p:ltä ja osastokamreeri H. Sylvanderille 20 p:ltä yhteensä 41 536 mk. Kaupunginarkkitehti L. Björkille päätettiin kertomusvuonna pitämättä jääneestä vuosilomasta 17 p:ltä suorittaa yhteensä 74 195 mk:n korvaus (31. 3. 902 §, 22. 9. 2 493 §, 1. 12. 3 204 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin suorituttamaan eräillä viranhaltijoillaan ylityötä 200 tunnin rajan ylittäen (Kh n jsto 22. 6. 6 000 §, 16. 10. 6 561 §, 9. 11. 6 656 §, 28. 12. 6 893 §).

Työaika. Työneuvostolle päätettiin tehdä esitys siitä, että rakennusviraston töissä saataisiin pimeänä vuodenaikana lyhentää työntekijöille säädetty yhden tunnin lepoaika 30 minuutiksi. Työneuvosto oli hyväksynyt esityksen olemaan voimassa 28. 2. 1957 saakka (10. 11. 3 021 §, 8. 12. 3 281 §).

Sanomalehtien tilaaminen. Kaupunginhallitus hyväksyi yleisten töiden lautakunnan sanomalehtien tilaamista koskevan alistetun päätöksen (24. 11. 3 149 §).

Eräiden rakennusten siirtäminen yleisten töiden lautakunnan hallintoon. Herttoniemen vuokra-alueella n:o 80 olevat rakennukset määrättiin yleisten töiden lautakunnan hallintoon (7. 7. 1 843 §, ks. s. 217).

Huonetilat. Kaupunginhallitus päätti, että talossa Malminrinne 6 vapautuneet toimistotilat, 350 m², saatiin vuokrata puhtaanapito-osastolle toimistohuoneiksi (14. 4. 1 065 §, 23. 6. 1 790 §).

Autot. Rakennusviraston käyttöön saatiin ao. määrärahoja käyttäen ostaa 628 180 mk:n hintainen Pobeda merkinen henkilöauto (Khn jsto 14. 9. 6 375 §).

Oman auton käyttö virka-ajoihin. Yhkonemestari H. Vauhkonen oikeutettiin käyttämään omaa henkilöautoaan virka-ajoihin 1. 12. alkaen vahvistettua korvausta vastaan tavanmukaisin ehdoin (17. 11. 3 069 §).

Määrärahat. Lasipalatsin keittiöosaston ja pesuhuoneiden kunnostamiseksi rakennusviraston käyttöä varten myönnettiin 340 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (14. 4. 1 063 §). Samoista määrärahoista myönnettiin vielä 200 000 mk sähkövalaistuksen järjestämiseksi Tähtitorninmäen työmaaparakkeihin (5. 5. 1 244 §).

Pakilan uuden kansakoulun lähistöllä olevan kalliosuojan sisäänkäytävän aitaamiseksi sen syvimältä kohdalta n. 80 m:n pituisella ja 2 m:n korkuisella panssariverkkoaidalla myönnettiin em. määrärahoista 230 000 mk (17. 2. 503 §).

Rakennusviraston hankintaosaston työpajan lämpöjohtoverkoston uusimista varten myönnettiin 1 580 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (15. 9. 2 452 §).

Malmilla, Helsingintie 11:ssä olevan entisen sikalan rakentamista varten rakennusviraston talorakennusosaston piirityömaavarastoksi talorakennusosaston laatimien piirustusten ja kustannusarvion mukaisesti päätettiin v:n 1956 talousarvioehdotukseen merkitä 3 190 000 mk (14. 7. 1 989 §).

Siirtomäärärahat. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esityksen eräiden yleisten töiden ja tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvien siirtomäärärahojen käyttämisestä kertomusvuonna (13. 1. 102 §, 3. 2. 355, 370 §, 10. 2. 426 §, 31. 3. 896, 917 §, 26. 5. 1 472, 1 475 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuihin »Kadut ja tiet» sekä »Viemärit» ao. määrärahojen kohdalla tekemät supistukset otettaisiin huomioon siten, että Koskelantien rakentamiseen korttelin n:o 953 tontin n:o 6 kohdalta Valtimontielle saatiin käyttää lautakunnan ehdottaman 8 600 000 mk:n sijasta vain 2 milj. mk ja Pohjois-Munkkiniemen kerrostaloalueen katujen tasoittamiseen ja päällystämiseen lautakunnan ehdottaman 60 milj. mk:n sijasta vain 45 650 000 mk sekä kokoojajohtojen rakentamiseen uusia asuntoalueita varten lautakunnan ehdottaman 50 milj. mk:n sijasta vain 15 650 000 mk (13. 1. 101 §).

Luottotappioiden poistaminen tileistä. Kaupunginhallitus myönsi yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan 26 238 mk rakennusviraston 13 saatavan poistamiseksi tileistä (14. 7. 1 997 §).

Työttömyystyöt. Kaupunginhallitus päätti myöntää tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan työttömyyden lieventämiseksi merkitystä määrärahasta 126 827 798 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi kaupunginhallituksen määräyksestä suoritettujen työttömyystöiden aiheuttamia kustannuksia varten (3. 11. 2 935 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan aloittamaan vielä kertomusvuonna jäljempänä mainitut rakennustyöt ja käyttämään niihin määrärahoja seuraavasti:

1) Töölön kansakoulun korjaus- ja saneeraustöihin enintään 5 milj. mk v:n 1954 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Talorakennukset siirtomäärärahasta Uudet kansakoulurakennukset,

2) Kypylän ruotsinkielisen kansakoulun louhinta- ja maastotöihin enintään 3 milj. mk em. määrärahaista,

3) Kypylän kunnalliskodin hoitajattarien asuntolan maastotöihin kertomusvuoden talousarvion saman pääluokan ja luvun määrärahaa »Kunnalliskoti Koskelassa; uudet henkilökunnan asuntolat» käyttäen,

4) kortteliin n:o 701 tulevan poikien ammattikoulutalon louhintatöitä varten enintään 5 milj. mk saman pääluokan ja luvun määrärahoja Poikien ammattikoulu käyttäen.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että kohdissa 1, 2 ja 4 mainittuja töitä varten osoitetut määrarahat oli alistettava kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ja että v:n 1956 talousarvioehdotukseen oli tehtävä vastaavat muutokset (24. 11. 3 143 §).

Vielä kaupunginhallitus päätti, että Särkiniementien vesijohdon rakentaminen Särkikujalle asti ja Malmin torilta Tullivuoren asutusalueelle johtavan vesijohdon jatkamistyö saatiin suorittaa työttömyystyönä (3. 2. 386 §, 24. 3. 857 §).

Kadut ja tiet. Poliisilaitoksen esityksestä kaupunginhallitus päätti,

että Hesperianpuiston pyörätietä jatketaan n. 150 m pohjoiseen päin,

että poliisilaitoksen laatimaan piirroksen merkityt liikennemerkkit pystytetään sekä portit asennetaan piirroksessa merkittyihin paikkoihin,

että Hesperian puiston käytävästä, joka samalla on pyörätienä, erotetaan pyöräilijöitä varten n. 3 m:n levyinen pyörätie, jolloin Töölönlahden puolelle jää n. 4 m:n levyinen käytävätila jalankulkijoita varten. Jalankulkijoille tarkoitettua käytävän ja pyörätien raja merkitään sopivilla kivillä,

että poliisilaitoksen piirroksen mukaisten liikennemerkkien lisäksi erotetut jalkakäytävä ja pyörätien osat merkitään liikennemerkkein Mannerheimintielle saakka sekä

että työ on suoritettava yleisten töiden pääluokkaan kuuluvia liikenteen järjestelymäärärahoja käyttäen (20. 10. 2 773 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin v:n 1956 talousarvioehdotusta laatiessaan merkitsemään määräraha seuraavia töitä varten: Tarvon ja Huopalahdentien välisen uuden pikatien aloittamista varten pikatien lopullista suuntaa noudattaen (10. 3. 687 §); Herttoniemen itäisen asuntoalueen pohjoisosassa suoritettavia katurakennustöitä varten 18 milj. mk, viemäritöitä varten 17 600 000 mk ja vesijohtotöitä varten 13 400 000 mk (15. 9. 2 444 §) sekä Poutuntien rakentamista varten valmiiksi (14. 7. 1 964 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa koillisen (Lahden) runkotien ensimmäisessä vaiheessa rakennettavan läntisen ajoradan pituusleikkauksen kaupungin rajan ja Östersundomin tienhaaran väliseltä osalta katurakennusosaston 20. 10. päivättyjen piirustusten n:o 8209—8213 mukaisesti (24. 11. 3 148 §). Vielä kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan em. valtatieen rakentamistyöt ja käyttämään tarkoitukseen 20 milj. mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvasta ao. määrärahaista (1. 12. 3 208 §).

Merkittiin tiedoksi, että valtioneuvosto oli muuttanut v. 1953 tekemäänsä päätöstä, joka koski Helsingin—Viidin maantien leveyttä Konalan kylässä, siten että tien leveydeksi suoja-alueineen tuli yhteensä 60 m (10. 2. 442 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan puoltavansa Helsingin—Turun valtatieen siirtämistä Tarvon—Gumbölen välillä, sillä edellytyksellä että uuden tien kaikki risteyskohdat ainakin kaupungin ääri-alueita myöten voidaan rakentaa eritasoristeyksiksi ja että paikallisliikenteen vaatimat tiet otetaan huomioon sekä että Ison Huopalahden meripenkereeseen jätetään vesioikeuslain mukaisen katselmuksen perusteella harkittavat tarpeeksi suuret aukot veden riittävää vaihtumista varten. Samalla kaupunginhallitus päätti, että uuden valtatieen jatke voidaan väliaikaisesti yhdistää kaupungin katuverkkoon. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa vertaamaan toisiinsa vaihtoehtoa, jonka mukaan Tarvon tie väliaikaisesti yhdistettäisiin kaupungin katuverkkoon Munkkiniemen Puistotietä myöten ja sitä, jonka mukaan Tarvon liikenne johdettaisiin lopullisen ehdotuksen mukaisesti Huopalahdentielle asti, siten että liikenne väliaikaisesti ohjattaisiin Huopalahdentielle. Suomen Autoklubin kirjelmä päätettiin saattaa tie- ja vesirakennushallituksen tietoon. Samalla päätettiin esittää, että uuden tien lopullista suunnitelmaa kiirehdyttäisiin ja että tien rakentamiseen ryhdyttäisiin mahdollisimman pian (13. 1. 103 §).

Helsingin Yliopiston Instituuttirakennuksen Rakennustoimikunnan esityksestä kau-

punginhallitus päätti, että Hallituskatua alennetaan Vuorikadun ja Fabianinkadun välillä osalla seuraavilla ehdoilla:

1) että kaikki kadun alentamisesta ja johtojen muutoksista aiheutuvat työt suoritetaan yliopiston kustannuksella,

2) että mikäli työ annetaan muiden kuin kaupungin toimesta tehtäväksi, tulee katurakennusosastolla olla oikeus asettaa anojan kustannuksella tarkastaja, jonka antamien määräyksien mukaan urakoitsija suorittaa maankaivu- ja louhintatyöt, kanavan täytön ja kadun päällystämisen,

3) että anoja vastaa kaikesta haitasta ja vahingosta, mikä po. työstä saattaa aiheutua kaupungille tai kolmannelle henkilölle ja

4) että vesi-, kaasu- ja sähköjohtojen siirrosta anojan on neuvoteltava ao. teollisuuslaitosten kanssa.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa laatimaan katuprofiilin muutosehdotuksen (18. 5. 1 418 §).

Otaniemen—Lehtisaaren—Kuusisaaren kylätiekunnan valtionavustusta koskevan anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa kaupunginvaltuuston 22. 6. tehneen päätöksen kertakaikkisen kaupungin avustuksen myöntämisestä em. tarkoitusta varten. Avustusta oli päätetty myöntää 30 % tien kustannuksista, kuitenkin korkeintaan 25 milj. mk, joka myönnettiin sillä ehdolla, että valtio osallistuisi sanotun tien rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin vähintään 60 %:lla sekä että tien rakentamisessa lisäksi otettaisiin huomioon kaupunginhallituksen myöhemmin harkitsevat ja kiinteistölautakunnan sekä liikennelaitoksen lautakunnan lausunnoista mahdollisesti aiheutuvat muut ehdot (23. 6. 1 789 §).

Piiri-insinööri E. Koskinen määrättiin edustamaan kaupunkia Otaniemen—Lehtisaaren—Kuusisaaren kylätien rakentamista koskevissa asioissa ja siinä ominaisuudessa valvomaan, että ne ehdot, jotka kaupunginvaltuusto 22. 6. (ks. s. 88) on asettanut avustuksen saamiselle mainitun tien rakentamista varten, tulevat asianmukaisesti täytetyksi (15. 9. 2 453 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvia määrärahoja Liikenteen järjestelyt saatiin käyttää seuraaviin tarkoituksiin: yhden korokeypylvään pystyttämistä varten Itämerenkadulle, Lauttasaarenkadun risteyksessä olevalle kullekin suojakorokkeelle (16. 6. 1 727 §) sekä suojakaiteen pystyttämistä varten Sturenkadun ja Sammatintien kulmaukseen asemakaavaosaston piirustuksen mukaisesti (7. 7. 1 879 §).

V:n 1954 talousarvion samaan pääluokkaan kuuluvista määrärahoista Katujen ja teiden päällystykseen uusiminen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan myönnettiin seuraavat määrärahat: 4 milj. mk Käskynhaltijantien, Tuusulantien—Mestarintien välisen osan n. 600 m, ja Mestarintien, Käskynhaltijantien—Kivalterintien välisen osan n. 100 m, päällystämistä varten tarpeellisine tasaustoineen (25. 8. 2 217 §); 3 500 000 mk Kaupintien jatkeen päällystämistä varten asfalttibetonilla (13. 10. 2 710 §); 1 600 000 mk Käpylän tien jatkeen kunnostamista varten Oulunkylän aseman kohdalla. Samalla kaupunginhallitus päätti ilmoittaa rautatiehallitukselle, että kaupunki on valmis osallistumaan ko. tien kuntoonpanokustannuksiin maksamalla 35 % kokonaiskustannuksista, sillä edellytyksellä että tie kunnostetaan kuuden metrin levyiseksi ja päällystetään asfalttibetonilla. Tien peruskorjausten jälkeen kaupunki on valmis toistaiseksi maksamaan samoin 35 % sen kunnossapidokustannuksista. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, sillä edellytyksellä että rautatiehallituksen kanssa sovittaisiin tien kunnossapidosta edellä esitetyllä tavalla, kehottaa sähkölaitosta kaupungin kustannuksella hoitamaan sanotun tien valaistuksen. Merkittiin tiedoksi, että rautatiehallitus oli suostunut kaupunginhallituksen em. esitykseen (1. 9. 2 311 §, 6. 10. 2 616 §).

Ruskeasuon pääteaseman rakentamista varten kaupunginhallitus oikeutti katurakennusosaston purkamaan alueella sijaitsevan talorakennuksen ja joko siirtämään vanhan käymälärakennuksen tai rakentamaan uuden sellaisen. Katurakennusosasto oikeutettiin käyttämään Ruskeasuon pääteaseman rakentamista varten myönnetystä määrärahasta tarvittavan summan erilaisiin järjestelyihin kuten aitojen ym. rakentamiseen (7. 7. 1 892 §).

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Kadut ja tiet kuuluvista ao. määrärahoista myönnettiin 3 350 000 mk käytävän rakentamista varten Pakilantiehen Tuusulantien ja Metsäpurontien väliselle osuudelle. Samoin määrärahoja saatiin käyttää Polttilankujan tasoittamiseen soratieksi Malmilla pienteollisuustontteja varten ja Malmin

raitin tasoittamiseen soratieksi Uudenpellonkujalta Polttilankujalle (15. 12. 3 386 §, 29. 12. 3 522 §).

Em. pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrärahat: 100 000 mk Nordenskiöldinkadun sekä Auroran sairaalan eteläpuolitse Pasilaan johtavan tien risteyksessä olevan pengermän poistamiseksi (25. 2. 568 §); 2 milj. mk Vellamonkadun rakentamiseksi korttelin n:o 656 tontin n:o 7 kohdalla (28. 4. 1 199 §); Pakilan kylätiekunnalle Alkutien, Puistotien, Elontien ja Välitalontien perusparannuksia varten 15 % valtion hyväksymistä kustannuksista, kuitenkin enintään 450 000 mk (26. 5. 1 471 §); 75 000 mk Ilvestien jatkeen kunnostamista varten kävelytieksi Oravatie ja Herttoniementien väliseltä osalta ja sen varustamiseksi moottoriajoneuvoliikennettä koskevilla kieltomerkeillä. Sähkölaitosta kehoitettiin järjestämään ko. tielle valaistus käytettävissään olevilla määrärahoilla (7. 7. 1 850 §); 500 000 mk Tuusulantieltä Metsolan kansakoululle johtavan tien kunnostamista varten (29. 9. 2 564 §, ks. s. 275); 1 300 000 mk Kaupinmäenkujan ja Ohjaajantien välisen tien kunnostamista varten polkupyörä- ja jalan- kulkutieksi (13. 10. 2 701 §, ks. s. 275) sekä 350 000 mk kävely- ja polkupyöräteiden rakentamista varten Siltavoudintien ja Käskynhaltijantien kulmauksesta Oulunkylän suomalaisen yhteiskoulun tontille saakka Siltavuodintien suunnassa (20. 10. 2 764 §, ks. s. 275).

Torpparinmäen alueen teiden rakentamista varten myönnettiin Helsingin Maanviljelyspiirille kaupungin osuutena 258 633 mk em. määrärahoista (14. 4. 1 071 §).

Samaan pääluokkaan kuuluvista määrärahoista Asemakaavalain 31—32 §:ien mukaisia katutöitä varten kaupunginhallituksen määräyksen mukaan myönnettiin 400 000 mk Lauttasaaren sillankorvassa olevan vuokra-autoaseman alueen päällystämistyön suorittamista varten (25. 8. 2 216 §).

Finlands Svenska Söndagsskolförbund -niminen yhdistys oikeutettiin korvauksetta rakentamaan 29. kaupunginosan korttelin n:o 29021 tontille n:o 4 ajotie Kylänevantien puolelta puistokaistaleen kautta, niin että se johtaa tontin lounaiskulmaan (17. 11. 3 092 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa johtaja M. Knookalalle ym. luvan kunnostaa omalla kustannuksellaan Kottaraistien, Västäräkintien, Leivosentien ja Leppälinnuntien. Tiet saatiin kunnostaa väliaikaisesti heidän liikennetarvettaan tyydyttävään kuntoon sillä ehdolla,

- 1) että työt suoritetaan rakennusviraston katurakennusosaston valvonnassa,
- 2) että teiden sivuojat sijoitetaan asemakaavan mukaisille tiealueiden reunoille ja
- 3) että hakijat hankkivat ao. maanomistajilta luvan teiden tekemiseen ja ojien kaivamiseen yksityisten omistamilla mailla.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että asemakaavan mukaiset kadunreunat paalutetaan kiinteistöviraston kaupunkimittaosaston toimesta kaupungin kustannuksella (13. 1. 99 §).

Tullivirkailija H. Brunberg oikeutettiin rakentamaan omalla kustannuksellaan Laajasalossa omistamansa tilan I⁶⁵⁶ ja ns. patterialueen sotilastien välinen tieosuus sillä ehdolla, että hakija sopii lähemmin kiinteistöviraston metsäosaston kanssa alueella olevien puiden kaatamisesta ja poiskuljettamisesta,

että tien rakentamisessa noudatetaan rakennusviraston katurakennusosaston mahdollisesti antamia ohjeita,

- että hakija huolehtii omalla kustannuksellaan tien kunnossapidosta sekä
- että hakijan rakentamaa tietä saadaan yleisesti käyttää.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa sähkölaitosta järjestämään hakijan rakentamalle tielle katuvalaistuksen käytettävissään olevilla määrärahoilla (8. 9. 2 362 §).

Laajalahden Kyläteiden Hoitokunnan anomuksesta kaupunginhallitus päätti, että Lumivaarantien ja Hiitolantien tiealueiden käyttöoikeus luovutetaan toistaiseksi korvauksetta kylätiekunnalle sillä ehdolla, että ko. tiealueet kunnostetaan ja pidetään kunnossa kyläteinä (8. 9. 2 375 §).

Takkatien yhdistämiseksi kaupungin katuverkkoon kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään 200 000 mk määrärahoista »Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito esikaupungeissa» Pitäjänmäen teollisuusalueella Kastor Oy:n ja rouva Vinqvistin tonttien välissä olevan puistokaistan tasottamiseksi ajoneuvoilla liikennöitävään kuntoon (1. 9. 2 306 §).

Poliisiviranomaiset olivat kehottaneet Liikesivistysrahastoa kunnostamaan tontilla Porthaninkatu 5 omistamansa talon kohdalla olevan kadun. Liikesivistysrahasto oli saat-

tanut asian maistraatin tutkittavaksi, koska sen mielestä ei ollut kysymys ajorataan syntyneen vian korjaamisesta, josta poliisi voi antaa kehotuksen, vaan ajoradan nostamisesta, joka työ valittajan mielestä kuului kaupungille. Maistraatin kielteisen päätöksen johdosta oli Liikesivistysrahasto valittanut lääninhallitukseen, joka oli pyytännyt asiasta kaupunginhallituksen lausuntoa. Kaupunginlakimies oli lausunnossaan huomauttanut, että ko. katu aikanaan oli rakennettu oikeaan muotoonsa, mutta oli se liikenteen kuluttavan vaikutuksen johdosta painunut keskeltä, siten että sille kuuluva pyöreä muoto oli hävinnyt, joten oli kysymys kadun saattamisesta sille kuuluvaan korkeuteen. Asia oli tullut ajankohtaiseksi, koska liikennelaitos oli nostanut kadulla olevia ratakiskoja ja päällystännyt niiden välillä olevan kadun. Rakennusjärjestyksen 5 §:n mukaan on tontinomistaja velvollinen hoitamaan tonttinsa kohdalla olevan kadun kunnossapidon, johon 7 §:n mukaan kuului myös kadun päällystäminen ja tarpeellisen pohjan kuntoonpano ja tasottaminen. Ko. työ oli siis katsottava tontinomistajan velvollisuudeksi. Kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle esittää kaupunginlakimiehen lausunnossa esitetyin perustein, että valitus hylättäisiin (29. 12. 3 523 §).

Katujen ja teiden puhtaanapito. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa katujen sijoittamisen eri luokkiin talvipuhtaanapitoa varten poliisilaitoksen esityksen mukaisesti (22. 12. 3 444 §).

Raitiovaunukiskojen välisen katualueen kesäpuhtaanapito, ks. s. 256.

Kaupunginhallitus oli lääninhallitukselta anonut, että kaupungille maksettaisiin 30 856 268 mk kaupungin asemakaavoittamattomalla alueella olevien maantiejatkojen kunnossapidosta v. 1954. Lääninhallitus oli v. 1927 annetun tielain 91 §:n ja v. 1927 annetun tieasetuksen 63 §:n nojalla vahvistanut kaupungille ko. maantiejatkojen v:n 1954 kunnossapidon korvaukseksi 10 047 550 mk, mikä vastasi valtion välittömässä hoidossa olevien maanteiden keskimääräiskustannuksia. Kaupunginhallitus päätti, että päätöksestä ei valiteta (11. 8. 2 105 §).

Vanhan Olympiakylän katuosuuksien kunnossa- ja puhtaanapitosopimusten järjestämiseksi koko kylää koskeviksi kaupunginhallitus päätti,

1) että kaupungin ja 25. kaupunginosan korttelissa n:o 842 olevien taloyhtiöiden välillä tehdään sopimus, jossa kaupunki sitoutuu huolehtimaan yhtiöiden asemakaavaosaston piirustuksen mukaisten katuosuuksien kunnossa- ja puhtaanapidosta korvausta vastaan, joka jakautuu kiinteistölautakunnan laatiman taulukon mukaisesti,

2) että tonttia n:o 8 korttelissa n:o 840 ja tontilla olevia rakennuksia hallitsevan yhtiön kanssa tehdään samanlainen sopimus ja

3) että sopimukset kaupunginhallituksen asiamiesosaston toimesta laaditaan Olympiakylän aikaisempien sopimusten mukaisesti (18. 8. 2 185 §).

Suomenlinnan muinaismuistoalueen teiden puhtaanapitoa ym. varten myönnettiin 100 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista. Suomenlinnan museolta oli laadittavan sopimuksen mukaisesti perittävä em. korvaus, joka oli merkittävä yleisten töiden lautakunnan ao. tulotilille (23. 6. 1 781 §).

Viemäriyöt. Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa, ellei rakennustoimisto ehtinyt välittömästi suorittaa Tapaninkylään rakennettavaksi suunnitellun uuden melisairaalan viemärimissuunnitelmaa, tilaamaan ko. työn kiireellisenä siihen sovelialta yksityiseltä toiminimeltä. Merkittiin tiedoksi lautakunnan ilmoitus mainitun viemärimissuunnitelman valmistumisesta (20. 1. 218 §, 17. 2. 511 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 360 000 mk Herttoniemessä olevan ns. keltaisen huvilan viemärointia varten katurakennusosaston suunnitelman mukaisesti (7. 7. 1 885 §) sekä 500 000 mk Länsi-Pakilan kansakoulun viemärien kunnostamista varten (11. 8. 2 115 §).

Lauttasaaren Lounaisväylän viemäri saatiin rakentaa suunnitelman mukaisesti ja käyttää tarkoitukseen v:n 1953 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvia määrärahoja Asemakaavalain 31—32 §:n mukaisia viemärin rakennustöitä varten (31. 3. 898 §).

Lauttasaaren Luoteisväylän viemärin rakentamiseksi urheilukentältä Mustasaarenkujalle myönnettiin 3 500 000 mk kertomusvuoden talousarvioon kuuluvista ao. määrärahoista (14. 7. 1 958 §).

V:n 1954 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 125 757 mk:n lisämääräraha tarjoilu-

vesijohdon rakentamisesta Malmin sairaalaan, Malmin pohjoiselle kansakoululle ja jatkokoululle aiheutuneiden kustannusten maksamiseksi (5. 1. 40 §).

Kertomusvuoden vastaavalta tililtä myönnettiin 90 000 mk n. 360 viemäriputken, läpimitaltaan 6", ja 10 kaivonrenkaan, läpimitaltaan 80 cm, luovuttamiseksi Marjaniemen Siirtolapuutarhayhdistykselle, sillä ehdolla että yhdistys rakentaa ojan näistä putkista ja ulottaa sen putkituksen Marjaniemen ojalle saakka. Samalla kaupunginhallitus päätti, että hakijan oli omalla kustannuksellaan kuljetettava viemäriputket ja kaivonrenkaat rakennusviraston valimolta (6. 10. 2 617 §).

Samoin määrärahoista myönnettiin vielä 910 000 mk korttelin n:o 657 tonttien n:o 4 ja 6 yhdistämistä varten Kyläsaaren kokoojaviemäriin (26. 5. 1 484 §).

Asunto Oy. Lahnaruohtie 2 oikeutettiin johtamaan omistamansa talon viemäri-vedet väliaikaisesti Lahnaruohtien itäisellä puolella olevaan kaislikkoon noudattamalla katurakennusosaston mahdollisesti antamia lähempiä ohjeita (29. 12. 3 526 §).

Asunto Oy. Lahnaruohtie 5 -niminen yhtiö oikeutettiin johtamaan viemäri-vedet väliaikaisesti Lauttasaaren korttelin n:o 31048 luona kaislikkoalueella olevaan, mereen laskevaan ojaan, sillä ehdolla että yhtiö rakentaa omalla kustannuksellaan rakennusviraston hyväksymän saostuskaivon. Samalla kaupunginhallitus oikeutti yhtiön rakentamaan vesijohdon Lahnaruohtien pohjoispäästä tonttinsa kohdalle, sillä ehdolla että yhtiö suorittaisi vesilaitoksen antamien ohjeiden mukaisesti ja katurakennusosaston valvonnassa, mikä valvonta tapahtuu yhtiön kustannuksella, kaikki vesijohdon asentamista varten tarvittavat kanavatyöt sekä että yhtiön ja kaupungin yhteiskustannuksella rakennettava vesijohto jää korvauksetta kaupungin omaisuudeksi (5. 1. 26 §, ks. s. 272).

Seuraaville asunto-osakeyhtiöille, yhteisöille ja yksityisille myönnettiin oikeus rakentaa anomuksensa mukaiset vesi- ja viemärijohtokanavat erinäisin ehdoin: Asunto Oy. Kloorantie 5, korttelin n:o 31010 tontille n:o 5 pitkin Pohjoisniementietä (5. 1. 25 §, ks. s. 272); rakennusmestari H. Heikkilä, Lauttasaaren Koillisväylään korttelin n:o 31009 tontille n:o 8 ja 9 (5. 5. 1 254 §, ks. s. 272); Lauttasaaren Pienteollisuus Oy. korttelin n:o 31120 tontilta n:o 2 tontin 6 kohdalla olevalle puistoalueelle, jolloin viemäri saatiin yhdistää puistoalueella olevaan viemärikaivoon (Khn jsto 1. 6. 5 874 §); Asunto Oy. Hakolahdentie 5, Hakolahdentie 5:stä Isokaarelle väliaikainen vesi- ja viemärijohto yhdistettäväksi Isokaaren vesijohtoon ja viemäriin (11. 8. 2 089 §); Helsingin Kulttuuritalo Oy., korttelin n:o 357 tontille 7 rakennettavan uudisrakennuksen viemärijohto Sturenkadun poikki pitkin Kalliolanrinnettä n. puoliväliin Sturen- ja Kirstinkatujen välistä osaa (11. 8. 2 090 §); Asunto-oy. Tammitupa ja Tammitie 17, n. 60 m:n pituinen viemäri Riihitiehen, joka oli johdettu mereen Riihtien kohdalla väliaikaisesti, kunnes Ramsaynrannan viemäri rakennettaisiin (18. 8. 2 182 §); Kiinteistöosakeyhtiö Munkkiniemenranta 31, tontin viemäriöiminen siten, että sen luoteiskulmaan sijoitettavasta hajoituskaivosta johdetaan viemäri pitkin Tuulastajantietä sen ja Ritokalliontien kulmauksessa olevaan viemäriin (1. 9. 2 309 §); Asunto Oy. Pohjoiskaari 40, tilapäinen viemäri Pohjoiskaaren pohjois- ja koillisreunaa ja Viirikujan eteläreunaa pitkin mereen (15. 9. 2 447 §); Rakennustoimisto Clas Thunberg, Vihdintie 7:ään rakennettavasta rakennuksesta viemäri Vihdintietä pitkin korttelissa n:o 29075 olevan tontin 3 kohdalle kulkevaan viemäriin, molemminpuolisena irtisanomisaikana yksi vuosi (Khn jsto 2. 11. 6 622 §); Oy. Gulf Oil Ab., vesi- ja viemärijohtodot Palokunnantien Tapanilan tontilta RN:o 12¹⁷ Koulutielle (9. 6. 1 612 §, ks. s. 273); kauppias E. Lintumäki, tilapäinen likaviemäri Malmin kylässä sijaitsevan Kirkonkyläntien sekä kaupungin omistamien tilojen n:o 5 A RN:o 3²⁷⁸ ja 5 B RN:o 3²⁷⁹ alueiden poikki 10 000 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan (5. 1. 32 §); Asunto Oy. Haaga, korttelin n:o 29039 tonttia n:o 7 varten tarpeellisen viemärijohtoon Oskelantien (5. 1. 27 §, ks. s. 272); Asunto Oy. Haagan Urheilutie 18, vesi- ja viemärijohtoon Haagan Urheilutiehen Kylätieltä korttelin n:o 29011 tontin 1 kohdalle (9. 6. 1 611 §, ks. s. 000); Bostads Ab. Simmarstigen 1 ja Bostads Ab. Simmarstigen 3, jatkamaan Hollantilaisentiessä olevaa viemäriä (7. 7. 1 853 §, ks. s. 272); Asunto Oy. Katajaharjuntie 11, väliaikainen viemäri Koivu-saarentien ja sen jatkona olevalle puistokaistalle sillä edellytyksellä, että hakija saa maanomistajan suostumuksen viemäriin rakentamiseen ja likaveden laskemiseen mereen (15. 9. 2 448 §, ks. s. 272); isännöitsijä P. Nurmi, väliaikainen viemäri tontille Katajaharjuntie 1 pitkin tontin pohjoispuolella olevaa puistokaistaa Luoteisväylälle sekä edelleen Mustasaarenkujaa myöten mereen (13. 10. 2 703 §); herra P. Riihilä ym., vesijohto- ja vie-

märikanava Lauttasaaren Luoteisväylään Koivusaarentien ja Katajaharjuntien väliselle osalle (24. 2. 548 §, ks. s. 272).

Vesijohto- ja viemäri-työt oli yleensä suoritettava mm. sillä ehdolla, että kanavatyöt oli suoritettava vesilaitoksen ja katurakennusosaston antamien ohjeiden ja piirustusten mukaisesti, jotka on työn aikana pidettävä nähtävinä työmaan toimistossa, että katurakennusosastolla on oikeus asettaa hakijan kustannuksella rakennustyön ajaksi valvoja, jonka määräyksiä rakennusaineiden valinnassa sekä kanavan kaivu- ja täyttötyössä on noudatettava, että hakijat vastaavat kaikesta haitasta ja vahingosta, mikä työstä saattaa aiheutua kaupungille tai kolmannelle henkilölle, että kaupunki asettaa kanavaan korvauksetta vesijohdon sekä viemäriputket, ettei kanavan rakentaminen vapauta hakijan hallussa olevaa tonttia asemakaavalain tai sitä täydentävien määräysten asettamista velvollisuuksista eikä osaksikaan vapauta tonttien omistajia kosketeltujen säännösten mukaisesta vastaisten viemärien rakennustöiden korvausvelvollisuudesta sekä että viemärit ja hakijan sekä kaupungin yhteiskustannuksin rakennettavat vesijohdot jäävät korvauksetta kaupungin omaisuudeksi. Joissakin tapauksissa oli anojan velvollisuus hankkia sen yksityisen viemärimistajan suostumus, jonka viemäriin hakijan viemäri aiottiin liittää.

Lauttasaaren viemäri- ja liikenneolojen parantamista koskevan varatuomari V. Palotien kirjelmän johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa,

1) että Lauttasaaren talvella 1955 työttömyystyönä suoritettut viemäri-työt lopetettiin kesäkuussa 1954 samanaikaisesti muiden työttömyystöiden kanssa työttömyyden loppumisen johdosta kaupungissa,

2) ettei kaupunki, koska tarpeellisen väliaikaisen viemärin järjestäminen, siinä tapauksessa että tontille rakennetaan ennen kuin sen viereinen katu on luovutettu yleiseen käyttöön, asemakaavalain mukaan kuuluu tontinomistajan velvollisuuksiin, voi vapauttaa tontinomistajaa osallistumasta lopullisiin viemärikustannuksiin. Kaupunki ei myöskään hyväksy väliaikaisesta viemäristä aiheutuvia rakennuskustannuksia vähennyksenä alueen lopullisia viemärikustannuksia jaettaessa (3. 3. 631 §, ks. s. 86).

Autonkuljettaja A. O. Helenius oikeutettiin yhdistämään Pakilan kylässä sijaitsevan tilan RN:o 4¹⁶¹ viemäri Papinmäentiessä olevaan yleiseen viemäriin, sillä ehdolla että hän suorittaa sen korvauksen, minkä kaupunki kaupunginvaltuuston vastedes tehtävän periaatepäätöksen mukaisesti tulee vaatimaan ja mistä hakijan on annettava kiinteistövirastolle 100 000 mk:n hyväksyttävä vakuus (14. 7. 1971 §).

Asunto Oy. Aition rakennusohjelmaan kuuluvan C-talon viemäri saatiin rakentaa arkkitehti J. Järven laatimasta asemapiirroksesta ilmenevällä tavalla Ida Ekmanin tien sivuun puistokaistaa pitkin Aino Acktén tien viemäriin (Khn jsto 21. 9. 6 417 §).

Lauttasaaren Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa hakijalle, että Lauttasaaren Yhteiskoulun uudisrakennuksen viemäri voitiin yhdistää Haahkantien viemäriin 1. 9. 1956 mennessä, sillä edellytyksellä että kaupunginvaltuuston 30.11. tekemästä Lauttasaaren katujen ja viemärien rakennuskustannusten osittelua koskevasta päätöksestä ei valiteta, koska Haahkantien yleisen viemärin käyttökuntoon saattaminen siinä tapauksessa lykkäytyisi, kunnes mahdolliset valitukset olisi lopullisesti ratkaistu (29. 12. 3 524 §, ks. s. 86).

Puutarhuri H. Luomasaarelle ym. myönnettiin oikeus ennen Pakilantien lopullista rakentamista vaihtaa omalla kustannuksellaan entiset tien alitse kulkevat liian pienet viemäriputkensa suuremmiksi sillä ehdolla, että yleisen viemäriverkoston valmistuessa mainittu väliaikaiseksi katsottava johto poistettaisiin käytännöstä sekä lisäksi sillä ehdolla, että sanotun johdon kautta laskettava vesi täyttää terveydelliseltä kannalta kaupungin taholta mahdollisesti asetettavat vaatimukset (Khn jsto 19. 10. 6 556 §).

Oy. Karl Fazer Ab:lle päätettiin antaa lupa likaveden johtamiseen Mellunkylän puroon seuraavin ehdoin:

1) likavesi käsitellään Oy. Yleinen Insinööritoimisto Ab:n piirustusten n:o VII-339, III-879, III-892—III-896, III-901—III-904 mukaisesti rakennetussa puhdistamossa. Kloorinlisäyslaitteet on kuitenkin sijoitettava niin, että kloori voidaan lisätä veteen muun puhdistuksen jälkeen ja silloinkin kun vesi johdetaan puhdistamon ohi,

2) puroon laskettavan jäteveden BHK 5 on < 40 ja colibakteripitoisuus < 1000 litrassa,

3) jos osoittautuu, että jätevesi näinkin puhdistettuna aiheuttaa haittaa puron alajuoksulla, hakija sitoutuu täydentämään jäteveden puhdistustaan terveydenhoitolautau-

kunnan määräämään puhtausasteeseen tai osallistumaan viemäriverien mukaisessa suhteessa tarpeellisten viemärlaitteiden rakentamiseen (5. 5. 1 251 §).

Asunto-oy. Oulunkylän Rivitalot -nimiselle yhtiölle myönnettiin oikeus rakentaa huoltorakennus osittain Oulunkylän korttelin n:o 28243 tontin n:o 1 poikki kulkevan kaupungin viemäriin päälle seuraavin ehdoin:

- 1) rakennustyö on suoritettava siten, että tontilla oleva yleinen viemäri ei vahingoitu,
- 2) rakenteiden sijoituksesta viemäriin läheisyyteen on ennen työn aloittamista saatava katurakennusosaston hyväksyminen,
- 3) rakennuksen alle jäävän viemäriin tarkastuskaivon sijaan on rakennettava toinen tarkastuskaivo rakennuksen pohjoispuolelle,
- 4) on järjestettävä mahdollisuus esteettömästi päästä korjausta varten käsiksi rakennuksen alla olevaan viemäriputkeen. Korjaustyön takia vaurioituneita lattia- ym. rakennosia kaupunki ei ole velvollinen korvaamaan,
- 5) anojan on suoritettava kaupungille ne kustannuslisäykset, jotka lattian alla olevan viemäriin korjauksesta aiheutuvat avomaastossa suoritettuun vastaavanlaiseen työhön,
- 6) anoja vastaa tontilla suoritettujen täyttötöiden ja liikenteen aiheuttamasta viemäriputken painumisesta aiheutuvista haitoista sekä korjaus- ja muutostöistä,
- 7) kaupunki ei vastaa mistään ko. tontilla sijaitsevan yleisen viemäriin mahdollisesti aiheuttamista vahingoista tai haitoista (9. 6. 1 621 §).

Malmilla asuvat 11 kiinteistönomistajaa olivat anoneet korvausta Malmin raitin vesijohdon rakentamisen yhteydessä rikkoutuneen viemäriinsä korjauskustannuksista. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan suorittamaan hakijoille ko. korvaauksen 13 340 mk yleisten töiden pääluokan lukuun Viemärit kuuluvista määrärahoista Viemärien korjaus ja kunnossapito esikaupungeissa (29. 9. 2 565 §).

Ojat. Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1953 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Viemärit Pohjois-Haagan II asuntoalueen viemäreitä varten merkitystä määrärahasta 1 600 000 mk ja esikaupungissa olevien kaupungin kunnossapidettävien ojien perkaamista varten merkitystä määrärahasta 400 000 mk Tolarintien sivussa kulkevan viemäriojan putkittamiseen Ohjaajantien ja Aino Acktén tien väliseltä osalta (24. 11. 3 151 §).

Kaupunginhallitus oikeutti Asunto Oy. Metsäpurontie 16 -nimisen yhtiön yhdistämään talonsa perustuksen salaojituksen kaupungin likavesijohtoon sillä ehdolla, että salaojitus tehdään siten, etteivät talon piha- ja kaatovedet pääse suoraan siihen (8. 9. 2 361 §).

Pakilan omakotialueella olevien ojien n:o 2 ja 3 rakentamisesta v. 1953 (ks. s. 205) päätetyllä tavalla päätettiin luopua ja maksaa sen sijaan korttelissa n:o 34135 olevan tontin n:o 6 vuokraajalle E. E. Tapolalle 20 000 mk hänen toimestaan suoritettavan, sellaisen n. 55 m pitkän ojan kaivamiseksi, joka kulkisi hänen omistamaltaan rakennukselta em. korttelissa olevien tonttien n:o 6 ja 7 rajaa pitkin kaupungin hallitsemalle metsämaalle. Avustus oli suoritettava yleisten töiden pääluokan lukuun Viemärit kuuluvista määrärahoista Viemärien korjaus ja kunnossapito esikaupungeissa, sen jälkeen kun työ oli tehty tonttiosaston hyväksymällä tavalla. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin huolehtimaan käytettävissään olevilla varoilla E. E. Tapolan toimesta rakennettavan ojan jatkamisesta kaupungin metsämaan kohdalla n. 67 m:n pituudelta ojaan n:o 1 saakka samoin kuin myös polkusuiltojen rakentamisesta ojan yli (4. 8. 2 029 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille, että se ryhtyisi toimenpiteisiin työmies T. Kontion velvoittamiseksi avaamaan tonttinsa, Kivimäentie 12, rajaa pitkin kulkevan ojan osan (15. 12. 3 388 §).

Talin puhdistamon asemapiirros ja konekeskuksen pääpiirustukset, jotka rakennusvirasto oli laatinut, päätettiin hyväksyä (8. 9. 2 360 §).

Istutukset. Vanhainkodin piha- ja puistoalueen kunnostamista varten myönnettiin 500 000 mk kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (7. 7. 1 904 §).

Aleksis Kiven patsaan ympäristön järjestelysuunnitelman laatimisesta aiheutunut professori W. Aaltosen lasku, 121 500 mk, päätettiin suorittaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (15. 9. 2 435 §).

Helsingin lentoaseman koristeistutusten suorittamiseksi tie- ja vesirakennushallituksen esittämän kustannusarvion mukaisesti myönnettiin 75 680 mk yleisten töiden pääluokan lukuun Istutukset kuuluvista määrärahoista »Satunnaiset istuttamis-, koristelu- ja puh-

distustyöt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan», sillä ehdolla että tie- ja vesirakennushallitus ottaa hoitoonsa Malmin lentokentän hallintorakennuksen koristeistutukset sekä samoin Helsingin lentoaseman koristeistutusten jatkuvan hoidon, jolloin tie- ja vesirakennushallitus on oikeutettu saamaan rakennusvirastolta asiantuntija-apua ja ohjeita sanottujen istutusten hoidossa. Merkittiin tiedoksi, että tie- ja vesirakennushallitus oli suostunut em. ehtoihin, minkä ohessa kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin (23. 6. 1 777 §, 24. 11. 3 147 §).

Samoista määrärahoista myönnettiin vielä 526 000 mk Unioninkadun ja Snellmaninkadun välisen Puutarhakadun sivuun jäävän puistokaistan kunnostamista varten (1. 9. 2 312 §).

Kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa ottamaan edelleen kiinteistölautakunnan hallintoon jäävän korttelin n:o 199 tonttiin n:o 3 kuuluvan puistoalueen hoitamisen tehtäväkseen 62 000 mk:n vuotuisesta korvauksesta sekä huolehtimaan siitä, että ko. puistoalueella suoritetaan välttämättömät perusparannustyöt. Näiden suorittamista varten myönnettiin 190 000 mk em. määrärahoista. Kiinteistölautakunnan käytettäväksi kertomusvuoden hoitokustannusten suorittamista varten myönnettiin 62 000 mk kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (10. 2. 450 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 940 000 mk Kallion urheilukentän nurmikon ja pensasaidan kunnostamista varten (12. 5. 1 343 §); 1 007 859 mk Munkkiniemen ja Maunulan vanhusten asuntolarakennusten puistotöiden suorittamista varten (12. 5. 1 344 §) sekä 794 000 mk Helsingin Kunnantyyntekijäin Keskusjärjestön Herttoniemen kesämökkialueen roskien säilytyspaikan rakentamista varten sekä erään ojan perkaamiseen (23. 6. 1 800 §).

Herttoniemen kartanon puiston kunnostamiseksi päätettiin Svenska Odlingens Vänner i Helsingē -nimisen yhdistyksen kanssa tehdä seuraava sopimus:

1) sittenkun Helsingin kaupunki on v:n 1953—1955 talousarviossa myöntänyt yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi varoja Svenska Odlingens Vänner i Helsingē -nimisen yhdistyksen omistaman Herttoniemen kartanon puiston kunnostamista varten, sitoutuu kaupunki täten näillä varoilla suorituttamaan asiaankuuluvat työt parhaaksi katsomallaan tavalla, kuitenkin niin että puiston entinen tyyli säilyy,

2) puiston kunnostamisessa ja hakkauksessa kertyvän puutavaran saa kaupunki,

3) kaupunkilaiset saavat käyttää puistoa virkistyspaikkana, mutta on yhdistyksellä oikeus kaupungin luvalla tilapäisesti sulkea se kansanjuhlia ja muita kulttuuritilaisuuksia varten,

4) tämä sopimus on voimassa v:n 1963 loppuun ja senkin jälkeen, kunnes sopimus jommalta kummalta puolen irtisanotaan päättyväksi vuoden kuluttua irtisanomisesta. Jos kaupunki myöntää uuden vuosittain toistuvan määrärahan puiston kunnostamista tahi hoitoa varten, ei yhdistys voi irtisanoa sopimusta, ennenkuin viiden vuoden kuluttua viimeisen määrärahan myöntämisestä (24. 2. 545 §).

Stadion-säätiö oikeutettiin poistamaan Stadionin lounaiskulmassa olevan portin vie-reisen betoniseinämän edustalla olevat pensaat ja tasottamaan alue siltä kohdalta omalla kustannuksellaan. Työ oli suoritettava rakennusviraston antamien ohjeiden mukaisesti (20. 1. 267 §).

Eräät Laajalahden alueella asuvat tonttienomistajat ovat istuttaneet tonttiensa rajoille pensasaitoja. Kun voimassa olevien säännösten mukaan olisi tien kunnossapitäjän poistettava puut ja pensaat kahden metrin alueelta ojan ulkoreunasta lukien, oli Laajalahden Kylätiet -niminen hoitokunta pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa siitä, olisiko ko. pensaat poistettava, jos alueet liitetään kaupunkiin. Kiinteistölautakunta katsoi, että istutukset olisi jätettävä paikoilleen, mikäli ne eivät estä näkyvyyttä ja häitää liikennettä. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti maistraatin v. 1949 antaneen tarkat ohjeet kunnan- ja kyläteiden tienvierialueiden raivaamisesta, joita ohjeita olisi soveltuvilta kohdilta noudatettava myös ko. tapauksessa. Kaupunginhallitus päätti lähettää jäljennökset kiinteistölautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnoista tiehoitokunnalle sekä samalla ilmoittaa yhtyvänsä niihin (3. 2. 376 §).

Karjalan Yhteiskouluosakeyhtiölle päätettiin ilmoittaa, että yhtiö voisi tilata Kiskon-tieltä Karjalan Yhteiskoulun tontille johtavan puistokäytävän kunnostamisen rakennus-viraston puisto-osastolta yhtiön laskuun (24. 11. 3 150 §).

Luodon saaren puisto päätettiin määrätä puisto-osaston hoitoon. Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin vastaisuudessa merkitsemään talousarvioehdotukseensa tarvittavat määrärahat puiston kunnossapitokustannuksia varten (14. 7. 1 970 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Urheilukentät nimikkeelle Uusia urheilulaitoksia kantakaupungissa Laakson ratsastuskentän ja Nordenskiöldinkadun välisen alueen kunnostamiseen koululaisten pallokentäksi merkityn 120 000 mk:n määrärahan sanotun alueen kunnostamista varten tilapäiseksi luonnonkentäksi (23. 6. 1 811 §).

Munkkiniemen Yhteiskoulu päätettiin vapauttaa suorittamasta rakennusviraston 94 057 mk:n suuruinen, koulun tontin tasotuksesta aiheutunut lasku, sillä ehdolla että koulu suostuu jättämään sen tonttiin kuuluvan osan, joka on koulun aitauksen ulkopuolella ja liittyy Lokkalantien puistoon, vähintään kymmeneksi vuodeksi korvauksetta yleiseksi puistoalueeksi. Samalla kaupunginhallitus päätti myöntää tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan 94 057 mk sanotun laskun poistamista varten tileistä (23. 6. 1 779 §).

Leikkikentät. Eräiden yksityisten henkilöiden anomusten johdosta oli valtion ao. viranomaisten kanssa käyty neuvotteluja Säätytalon puistikon hiekka-alueen laajentamiseksi. Valtion viranomaiset olivat kuitenkin ilmoittaneet, ettei Säätytalon puistikon leikkialuetta saanut laajentaa, koska leikkikenttätöiminta aiheutti häiriötä ja vahingoitti puiston istutuksia (7. 7. 1 906 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin merkitsemään v:n 1956 talousarvioehdotukseensa tarpeelliset määrärahat seuraavien leikkialueiden kunnostamista varten: korttelin n:o 167 a länsipuolella sijaitsevan, rautatiehen liittyvän alueen kunnostamiseksi ja aitamiseksi Ruoholahden—Hietalahden alueen lasten leikkipaikaksi (5. 1. 65 §) sekä Herttoniemen korttelien n:o 110, 111 ja 114 rajoittaman puistoalueen niinikään lasten leikki-alueeksi (5. 1. 66 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 300 000 mk Hernesaarenkadun leikkikentän kunnostamista varten (4. 8. 2 054 §).

Kallion louhintaa ja kivien kuljetus. Maunulan kortteleiden n:o 236 ja 276 väliseltä puistoalueelta kuljetetun jättekivimäärän kuljetuskustannuksia varten myönnettiin 869 017 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (7. 7. 1 887 §).

Sturenkadulla Kulttuuritalo Oy:n kohdalla olevan kallion louhintaa varten myönnettiin 200 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (3. 3. 635 §).

Stadionin edustalla olevan kentän pölynsidontaa varten myönnettiin 30 000 mk yleisten töiden pääluokan lukuun Kadut ja tiet kuuluvista määrärahoista Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito kantakaupungissa (23. 6. 1 787 §).

Muistopatsaat ja muistolaatat. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Presidentti K. J. Ståhlbergin Patsastoimikunnalle, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan, että toimikunta järjestää luonnoskilpailun, jonka mukaan presidentti Ståhlbergin patsas sijoitetaan Eduskuntatalon edustalle kaupungin omistamalle alueelle. Patsaan suunnittelussa on kuitenkin otettava huomioon Eduskuntatalon edustan tulevien järjestelyjen aiheuttamat sijoitukselliset näkökohdat, mitkä kiinteistöviraston asemakaavaosasto tulee esittämään kilpailun yhteydessä (21. 4. 1 122 §).

Rakennusvirastoa kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin eduskunnan entisen istunto-paikan, talon Hallituskatu 15, varustamiseksi sopivalla muistolaatalla, josta kävisi ilmi, että eduskunta on 6. 12. 1917 siinä rakennuksessa hyväksynyt Suomen itsenäisyysjulistuksen (20. 1. 235 §).

Käymälät. Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 970 000 mk viemärillä varustetun käymälän rakentamiseksi Malmintorille (4. 8. 2 026 §) ja 390 000 mk talorakennusosaston laatimien piirustusten mukaisen ulkokuonerakennuksen rakentamiseksi ns. Vattuniemen huvilaa varten (10. 3. 704 §).

Herttoniemen entisen kansakoulurakennuksen käymälä päätettiin purkaa ja rakentaa sen tilalle uusi käymälä, jota varten myönnettiin 500 000 mk em. määrärahoista. Vielä päätettiin, että Herttoniemen huvila-alueella n:o 38 sijaitsevat puuvaja- ja käymälärakennus on siirrettävä rakennusviraston katurakennusosaston toimesta ja kaupungin kustan-

nuksella vuokraajan hallintaan jäävälle osalle vuokra-aluetta, minkä lisäksi katurakennusosaston oli autettava vuokraajan saunarakennuksen siirtämisessä, sen jälkeen kun ko. rakennuksessa olevat nitsit ja savupiippu oli purettu (2. 6. 1 554 §).

Seuraavat mukavuuslaitokset päätettiin purkaa: Helsinginkadun varrella Brahen urheilukentän vieressä oleva, siten että se tarjottaisiin huutokaupalla yksityisen tehtäväksi (12. 5. 1 318 §, Khn jsto 17. 8. 6 277 §) sekä Hietalahden rannassa sijaitseva (Khn jsto 16. 10. 6 559 §).

Kaatopaikat. Käpylä-Seuralle ja Asunto Oy. Voittajalle päätettiin ilmoittaa, että puhtaanapito-osasto yrittää kaikin tavoin vähentää Pasilan alueen kaatopaikan ympäristölleen tuottamia haittoja, mutta ettei alueen käyttämistä kaatopaikkana voida lopettaa ennenkuin uusi jätteidenpolttolaitos on valmistunut (8. 9. 2 366 §).

Koristekasvien luovuttaminen eri tarkoituksiin. Rakennusvirastoa kehoitettiin huolehtimaan B-Messuhallin koristamisesta Suomen Marsalkka Mannerheimin 28. 1. vietettävää muistojuhlaa varten. Samaten kehoitettiin rakennusvirastoa lainaamaan 200 soihtua mainittuna päivänä Suomen Marsalkka Mannerheimin haudalla järjestettävää kunnianosoitusta varten (Khn jsto 26. 1. 5 147, 5 148 §).

Karjalan Yhteiskoulun koulutalon vihkiäis- ja koulun 50-vuotisjuhlaa varten päätettiin lainata 10 laakeripuuta sekä muita kasveja sillä ehdolla, että anoja itse suorittaa puiden kuljetuksesta johtuvat kustannukset (Khn jsto 9. 11. 6 655 §).

Penkkien lainaaminen. Yleisjaosto päätti, että Kovaosaisten Ystävät -nimisen yhdistyksen ei tarvinnut maksaa kaupungilta lainaamiensa penkkien 23 160 mk:n suuruista vuokraa. Lasku saatiin maksaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (Khn jsto 17. 8. 6 282 §).

Samoista määrärahoista päätettiin vielä maksaa rakennusviraston 8 640 mk:n suuruisen lasku kaupunginpuutarhan alueelle eläintarhanajojen ajaksi kuljetetuista penkeistä. (Khn jsto 30. 6. 6 020 §).

Liputus. Kertomusvuonna järjestettiin liputus eräissä tilaisuuksissa, joista mainittakoon: Maanviljelystaloustutkijain kongressi (Khn jsto 11. 5. 5 736 §); Kansalaisjärjestöjen YK-liiton näyttely (Khn jsto 16. 10. 6 553 §, 30. 11. 6 737 §); Suomen Kuurojen Liiton 50-vuotisjuhla ja VIII Pohjoismaisten Kuurojen Kongressi (14. 7. 1 955 §, Khn jsto 5. 10. 6 464 §); nuorisojärjestöjen Suur-Suvipäivät (Khn jsto 1. 6. 5 861 §).

Käpylän urheilupuiston yleisurheilukentälle päätettiin pystyttää kiinteä lippusalko (Khn jsto 23. 3. 5 460 §).

Irtaimiston myynti. Rakennusviraston hallinnassa oleva Vesteräs-mallinen 2 000 kg:n nostokurki n:o 78 päätettiin myydä sähkölaitokselle ilman moottoria 65 000 mk:n hinnasta (Khn jsto 28. 9. 6 450 §).

Maunulan saha-, höyläämö- ja kuivaamorakennukset päätettiin myydä huutokaupalla (Khn jsto 16. 2. 5 252 §).

Puutavara- ja polttoainetoimistolle päätettiin myydä Maunulan höyläämön erilaisia koneita ja laitteita yhteensä 1 milj. mk:n hinnasta (Khn jsto 2. 3. 5 344 §).

Tulipalossa tuhoutunut tai varastettu irtaimisto. Yleisjaosto päätti suostua yleisten töiden lautakunnan esitykseen, jonka mukaan eräällä työmaalla sattuneessa tulipalossa tuhoutunut irtaimisto saatiin poistaa varastoluetteloista (Khn jsto 4. 5. 5 687 §, 23. 11. 6 725 §). Samalla päätettiin eri työmailta anastettu omaisuus poistaa luetteloista ja työntekijöille korvata heidän kärsimänsä vahingot (Khn jsto 4. 5. 5 687 §, 1. 6. 5 875 §, 28. 9. 6 451 §, 23. 11. 6 725 §, 28. 12. 6 894 §). Rakennusviraston toimistohuoneistoon tehdyn murron aiheuttamat korjauskustannukset 10 740 mk päätettiin suorittaa yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (Khn jsto 24. 8. 6 292 §).

Vahingonkorvaukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 9 359 mk Oy. Stockmann Ab:lle lumenkaatopaikalla sen autolle sattuneen vaurion korvaamiseksi (Khn jsto 28. 9. 6 453 §) sekä 70 000 mk esimies M. Pitkäselle korvauksena hänen korsusaunansa rikkoutumisesta Mätäojan perkaustöiden yhteydessä (Khn jsto 5. 10. 6 481 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin autoilija H. Jokiselle 25 090 mk korvaukseksi hänen autolleen Rajasaaren lumenkaatopaikalla sattuneesta vahingosta (Khn jsto 11. 5. 5 742 §).

Em. määrärahoista myönnettiin vielä 34 359 mk rakennusviraston hankintaosaston kahden kuorma-auton yhteentörmäyksessä autolle AA-767 aiheutuneiden vaurioiden korjauslaskun loppuerän suorittamista varten (Khn jsto 9. 2. 5 213 §).

Ao. työmäärärahoista päätettiin seuraaville henkilöille suorittaa korvaus heidän autoilleen eri tilaisuuksissa sattuneista vahingoista: autoilija T. Syrjälälle 39 300 mk (Khn jsto 9. 3. 5 369 §); autoilija U. Laaksolle 19 873 mk (Khn jsto 12. 10. 6 518 §) sekä autoilija T. Salolle 7 200 mk (Khn jsto 11. 8. 6 243 §).

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista määrärahoista Lika-veden puhdistuslaitos Taliin saatiin työntekijä A. Kailalle suorittaa 1 450 mk korvauksena työssä särkyneistä silmälasista (Khn jsto 16. 6. 5 967 §).

Seuraavat henkilöt vapautettiin suorittamasta heidän maksettavakseen tuomitut eri yhteenajojen aiheuttamat korvaukset: autonkuljettajat E. O. Salminen ja V. Vottonen (Khn jsto 9. 3. 5 370 §, 11. 8. 6 244 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin suorittamaan työttömyystöiden määrärahoista rakennusmestari O. Lindströmille 2 000 mk ja panostaja J. Gustafssonille 2 250 mk kallion räjäytyksen vuoksi tuomittujen sakkojen korvaamiseksi, koska heidän taholtaan ei ollut todettu selvää varomattomuutta (Khn jsto 11. 8. 6 246 §).

Merkittiin tiedoksi, että talorakennusosaston huoneistossa Kalevankatu 4 sattuneessa vesijohtovauriossa kaupungin omaisuudelle aiheutuneet vahingot oli vaurion aiheuttajan taholta korvattu 90 000 mk:lla (Khn jsto 19. 1. 5 110 §).

Konepajatoimikunnan jäseniksi kertomusvuodeksi valittiin kaupungininsinööri W. Starck puheenjohtajaksi sekä jäseniksi vesilaitoksen mittarintarkastaja J. Kallio, rakennusviraston korjauspajan päällikkö P. Lappalainen, vesilaitoksen korjauspajan esimies A. Lindgren, liikennelaitoksen korjauspajan päällikkö V. Martola, sähkölaitoksen konepajamestari P. Oreste, kaasulaitoksen käyttöinsinööri R. Succo, liikennelaitoksen konepajan sähköasentaja E. Timonen ja rakennusviraston viilaaja V. Vanhanen (13. 1. 100 §).

S i l l a t

Lauttasaaren sillan ja penkereiden liikenne- ja suojakaistojen leveydet vahvistettiin satamalaitoksen satamarakennusosaston 2. 6. päivätyn piirustuksen II 997 mukaiseksi (7. 7. 1 852 §).

Poliisilaitos oli huomauttanut, että polkupyöräilijäin liikennöiminen oli Lauttasaaren sillalla tullut entistä vaikeammaksi sen jälkeen, kun polkupyöräilijäin ja hevosajoneuvojen ohittaminen oli sillalla sallittu. Kun sillan leventämistä varten oli myönnetty määräraha, oli poliisilaitos esittänyt, että leventämistyöt aloitettaisiin ensi tilassa. Satamalautakunnan ilmoituksen mukaan oli jo ryhdytty toimenpiteisiin sillan leventämiseksi tutkimalla mm. sillan teräsrakenteiden kuntoa ja kestävyyttä. Näiden tutkimusten tultua suoriteksi oli satamarakennusosasto oikeutettu sopimaan Wärtsilä-yhtymän kanssa mainitun sillan teräsrakenteen leventämisestä yhtiön tarjouksen mukaisesti. Kun Lauttasaaren sillan leventäminen kuitenkin olisi vain väliaikainen ratkaisu, olisi muita suunnitelmia länteen johtavien liikenneväylien aikaansaamiseksi joudutettava. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa satamalautakunnalle olevansa sitä mieltä, että Lauttasaaren sillan leventämisestä, maapenkereiden leventämisestä lukuunottamatta, olisi luovuttava. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa lautakuntaa ottamaan sillan leventämistä koskevan kysymyksen uudelleen harkittavakseen. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin kiirehtimään länteen johtavien liikenneväylien aikaansaamista koskevia suunnitelmia (13. 10. 2 709 §).

Lopuksi kaupunginhallitus päätti hyväksyä Lauttasaaren sillan pengerten kaistajaon ja poikkileikkauksen satamarakennusosaston piirustuksen mukaisesti (3. 11. 2 915 §).

Ruoholahden liikenne- ja suojakaistojen järjestely. Kaupunginhallitus päätti kehottaa satamalautakuntaa kiireellisesti tekemään kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisen ehdotuksen Ruoholahdenkadulta Lauttasaarenkadulle johtavan sillan suunnittelukilpailun järjestämisestä käyttäen pohjana satamarakennusosaston v. 1954 tekemää ohjelmaehdotusta ja ottaen huomioon kiinteistölautakunnan lausunossaan tekemät ehdotukset (14. 7. 1 988 §).

Sillan rakentaminen Pohjoisrannasta Sörnäisten rantatielle ja Pitkänsillan leventäminen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa satamalautakuntaa merkitsemään v:n 1956 talousarvioehdotukseensa tarvittavat määrärahat seuraavia tarkoituksia varten: 1) Pitkänsillan leventämistä varten diplomi-insinööri B. Kivisalon laatiman suunnitelman mukaisesti, kuitenkin siten, että mikäli mahdollista säilytettäisiin entisen sillan kivikaiteet ajoradan ja jalankulku-ulkokeiden välillä, sekä 2) piirustusten laatimista varten Pohjoisrannasta Sörnäisten rantatielle rakennettavaa uutta katusiltaa varten.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle eri esityksen 1) Rautatientorin ja Hakaniementorin välisen liikenneväylän parantamisesta, 2) Rautatientorin uudelleen järjestämisestä ja 3) paikallisliikenteestä vapaan nopean väylän rakentamisesta Kauppatorilta Pohjoisrantaa pitkin uudelle Pitkän sillan rinnakaissillalle (11. 8. 2 087 §).

Lautatarhankadun rautatiesillan suunnitelman hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä satamarakennusosaston 5. 10. päivätyistä piirustuksista VIII 1007—1016 ilmevän Lautatarhankadun rautatiesillan suunnitelman. Samalla kaupunginhallitus päätti pyytää, että rautatiehallitus hyväksyisi piirustukset VIII 1007—1015 ja että Valtionrautateiltä saataisiin ostaa vanha 11.876 m:n jänteinen silta. Merkittiin tiedoksi, että rautatiehallitus oli hyväksynyt Lautatarhankadun rautatiesillan suunnitelman (20. 10. 2 760 §, 10. 11. 3 024 §).

11. Liikennettä koskevat asiat

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti korottaa liikennelaitoksen tilapäisen johdin-insinöörin viran 1. 1. 1956 lukien 28. palkkaluokkaan ja pyytää asiasta Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston lausunnon. Neuvosto oli sittemmin ilmoittanut, että ko. päätöstä voitiin pitää valtioneuvoston tekemän periaatepäätöksen mukaisena (17. 11. 3 081 §, 1. 12. 3 218 §).

Kaupunginhallitus päätti, että liikennelaitoksen alistettu päätös, joka koski viransijaiseksi määrätyn lääketieteen lisensiaatti J. Tarkiaisen sijaispalkan suorittamista saatiin panna täytäntöön siten muutettuna, että hänelle saatiin sinä aikana, jolloin hän toimii lääketieteen ja kirurgian tohtori M. Rouhunkosken sijaisena, maksaa 46. palkkaluokan mukainen palkka (25. 2. 571 §).

Liikennelaitoksen poliklinikan vastaanottohoitajan tilalle päätettiin palkata 11. palkkaluokan mukaan palkattava sairaanhoitaja (21. 4. 1 117 §).

Liikenneosaston 9. palkkaluokan tilapäisen toimistoapulaisen virka päätettiin korottaa 10. palkkaluokkaan 1. 7. lukien, sillä edellytyksellä että po. virkaan palkattavalla olisi vähintään 7 000 nettolyönnin konekirjoitusnopeus puolessa tunnissa (7. 7. 1 870 §).

Yleisjaosto päätti, että apulaisjohtaja R. Castrénille ja aikataulun laskija K. Pääskyselle saatiin suorittaa rahakorvaus käyttämättä jääneestä v:n 1954 vuosilomasta. Samalla yleisjaosto päätti kehottaa liikennelaitoksen lautakuntaa huolehtimaan siitä, että vuosilomat vastaisuudessa pidettäisiin aikanaan (Khj jsto 13. 4. 5 565 §, 6. 4. 5 533 §).

Liikennelaitoksen lautakunta oikeutettiin maksamaan varastomies A. Kähköselle säännöllistä työaikaa vastaava korvaus ajalta 11. — 17. 8., 18. — 20. 8. ja 25. 8., jolloin hän oli edustanut Suomea kansainvälisissä uintimestaruuskilpailuissa. Sittemmin oli ao. henkilö vielä anonut palkatonta lomaa 1. 11. 1955 — 30. 9. 1956 väliseksi ajaksi osallistua liikuntaneuvojakursseihin Pajulahdessa, johon anomukseen lautakunta ei katsonut olevan syytä suostua, koska se haittasi työn hoitamista. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa liikennelaitoksen lautakunnalle, ettei varastomies Kähkösen anomus, mikäli kysymyksessä oli palkaton loma, antanut kaupunginhallituksen taholta aiheutta toimenpiteisiin. Mikäli taas oli kysymys palkallisesta lomasta, kaupunginhallitus päätti hylätä anomuksen (29. 9. 2 580 §, 24. 11. 3 165 §).

Liikennelaitoksen lautakunta oli antanut liian kovasta ajosta kurinpidollisen varoituksen linja-autonkuljettaja P. I. Peltomäelle, joka oli valittanut päätöksestä kaupunginhallitukseen, pyytäen päätöstä kumottavaksi. Kaupunginhallitus katsoi jääneen luotettavasti selvittämättä, että valittaja olisi syyllistynyt ajonopeuden ylittämiseen, joten kaupunginhallitus harkitsi oikeaksi kumota lautakunnan päätöksen ja poistaa annetun varoituksen (12. 5. 1 328 §).

Yleisjaosto päätti oikeuttaa liikennelaitoksen eräät viranhaltijat suorittamaan ylityötä 200 tunnin rajan ylittäen (Khj jsto 5. 10. 6 486, 6 487 §, 2. 11. 6 630—6 632 §, 7. 12. 6 781).

Kaupunginhallitus päätti myöntää liikennelaitoksen pääluokan lukuun kaupunginvaltuuston päätösten mukaisiin palkkajärjestelyihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista 48 500 000 mk käytettäväksi laitoksen esityksen mukaisiin palkkajärjestelyihin (6. 10. 2 627 §).

Asiakirjajäljennösten hävittäminen. Liikennelaitoksen tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että liikennelaitoksen